

položiti za základ rozhodnutí. Proto bylo věc vrátiti soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl (§ 288, odst. 2, čís. 3 tr. ř.). Soudu první stolice, jenž se bude věcí znovu obíratí, bude kromě jiného po případě přihlížeti k tomu, co bylo nahoře uvedeno o náležitostech skutkové podstaty přečinu podle § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. po stránce subjektivní. Dále mu bude po případě u všech trestných činů obžalovaným za vinu kladených přesně zjistiti okolnosti rozhodné pro posouzení, zda nastaly podmínky promlčení.

Čís. 3850.

Pro skutkovou podstatu zločinu dvojženství podle § 206 tr. zák. jest nerozhodným, zda druhé manželství jest (bez ohledu na překážku manželského svazku) neplatným ještě z jiného důvodu; stačí, byla-li při uzavření druhého manželství dodržena zevnější forma sňatku.

Oklamání příslušných veřejných činitelů jest jen prostředkem k dosažení zapovězeného účelu (uzavření druhého manželství); jest odsouzením pro zločin § 206 tr. zák. vyčerpáno a nelze v něm spatřovati souběžný přestupek podvodu podle § 205, 461 tr. zák.

§ 208 tr. zák. nevyžaduje pro použití vyšší sazby, by se pachatel výslovně vydával za svobodného, stačí, že svůj manželský stav zatajil.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1930, Zm I 885/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 21. září 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dvojženství podle § 206 tr. zák. přestupkem podvodu podle §§ 461, 197, 205 tr. zák., pokud napadla odsouzení obžalovaného pro zločin dvojženství podle § 206 tr. zák. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti, pokud čelila proti odsouzení obžalovaného pro přestupek podvodu podle §§ 461, 197, 205 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v tomto odsuzujícím výroku jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících jako zmatečný, a zprostil obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro tento přestupek, jehož se prý dopustil tím, že dne 7. října 1928 v N. P. lstivě předstíraje, že jest svobodný a že není při něm překážek manželství, a podepsav o tom protokol, uvedl v omyl faráře církve československé Františka L-a, kterýmžto omylem stát na svém právu upravovati poměry sňatků, škodu utrpěti měl a také skutečně utrpěl, an František L. obžalovaného oddal s Marií J-ovou.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost jest odůvodněna, pokud z důvodu čís. 9 a) § 281 tr. ř. napadá rozsudek proto, že byl obžalovaný kromě zločinu podle § 206 tr. zák. uznán vinným i přestupkem podvodu, poněvadž se farář československé církve, před nímž byl druhý sňatek uzavřen, vydával za

svobodného, prohlásil, že není u něho překážek manželství, a podepsal o tom protokol, poškodiv prý tím stát na jeho právu upravovati poměry sňatků. Stěžovatel poukazuje k tomu, že skutková podstata zločinu dvojženství předpokládá, by byl druhý sňatek uzavřen za předepsaných obřadností před osobou k tomu podle zákona oprávněnou, že proto každý pachatel při uzavírání druhého sňatku musí dotyčnou osobu oklamati prohlášením se za svobodna, po případě, že není u něho překážek manželství, a že proto odsouzení pro zločin dvojženství vyčerpává tento podvod, při uzavírání nového sňatku nevyhnutelně se přihodivší. Zmateční stížnosti jest přisvědčiti: Zločin dvojženství záleží v tom, že osoba platně oddaná vejde v nové manželství, že podle předepsaných obřadností projeví přivolení k novému manželství. Těchto obřadností týká se právě trestná činnost. Je nasnadě, že osoba oddaná, která chce uzavřítí druhý sňatek, nemůže to — nemyslí-li se přímo na spoluvinu veřejných činitelů při sňatku působících aneb alespoň na jejich hrubou nedbalost při vykonávání úřadu — jinak učiniti než oklamáním, obelstěním příslušných veřejných činitelů. Toto oklamání, jež jest tu jen prostředkem k dosažení zapovězeného účelu, k uzavření druhého manželství, jest, ne-li nevyhnutelně, přec alespoň zpravidla podle přirozeného průběhu věci s uzavřením druhého manželství spojeno, takže jest důvodně za to míti, že zákonodárce již při trestní sankci §§ 206—208 tr. zák. i k tomu přihlížel a, že jest je proto považovati tímto deliktem za vyčerpáno a nelze v něm spatřovati zvláštní souběžný delikt. V této části jest tedy rozsudek zmatečný a bylo jej v tomto rozsahu jakož i ve výroku o trestu zrušiti a obžalovaného z obžaloby v tomto směru podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprostiti.

Zmatečnost podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. spatřuje stěžovatel v tom, že ohlášky nebyly proti ustanovení § 4 zák. čís. 320/19 sb. z. a n. vykonány též v obci, kde obžalovaný posléze bydlil, takže prý vůbec nedošlo k platné smlouvě manželské a skutková podstata zločinu dvojženství není proto dána. Stěžovatel se dovolává na podporu tohoto právního názoru Herbstova komentáře, ale neprávem. Herbst, Handbuch des allgemein. Oesterreich. Strafrechtes, I 1865, 3. vyd. praví na str. 432 bod 5. výslovně, že jest pro skutkovou postatu dvojženství nerozhodným, zda druhé manželství jest (bez ohledu na překážku manželského svazku) neplatným ještě z jiného důvodu. Stejně rozhodl víd. nejv. soud rozhodnutím ze dne 17. prosince 1882, č. 8016, víd. sb. čís. 417, kde generální prokuratura souhlasně s názorem Herbstovým poukazovala na rozpor, který by tu byl, kdyby se ke skutkové podstatě dvojženství vyžadovala platnost druhého manželství, ano toto druhé manželství musí býti vždy již pojmově neplatným, jakož i na to, že podstata zločinu spočívá právě v tom, že jest slavnostní formy sňatku zneužito k tomu, by podle zákona nepřipustnému cizoložnému spojení byla dána podoba manželství. Stačí tedy podle zákona úplně, byla-li při uzavření druhého manželství dodržena zevnější forma sňatku. Ostatně není příslušný skutkový přednes stížnosti, že obžalovaný přišel teprve koncem srpna 1928 do N. P., kryt obsahem spisů a nelze proto k němu jako k novotě přihlížeti. Pokud

stížnost uplatňuje zmatek podle čís. 11 § 281 tr. ř., poněvadž prý tu nejsou podmínky pro použití vyšší sazby § 208 tr. zák., jde jen o brojení proti zjištění nalézacího soudu, který výslovně běře za prokázáno, že obžalovaný své druhé manželce zatajil, že jest již ženat. Vytýká-li stížnost v tomto směru neúplnost rozsudku ve smyslu čís. 5 § 281 tr. ř., záležející prý v tom, že prvý soud nepřihlíží k údajům svědků, že se obžalovaný druhé manželce výslovně za svobodného nevydával, jest bezdůvodná již proto, že § 208 tr. zák. k odůvodnění vyšší sazby nevyžaduje, by se pachatel výslovně vydával za svobodného, nýbrž stačí, že svůj manželský stav zatajil. Ostatně Marie N-ová udala, že ji obžalovaný vždy ujišťoval, že ženatý není, a obžalovaný sám doznal, že jí říkal, že je svobodný a že se v N. P. vydával všeobecně za svobodného.

Čís. 3851.

Byla-li trestní věc, vedená u soudu, který předstihl (§ 51 odst. 2 tr. ř.), spojena s trestní věcí jiného soudu, jest touto dohodou mezi súčasťnými soudy otázka příslušnosti konečně vyřízena, a nelze z důvodu předstížení (již dříve známého) onen postup změnit; příslušnost soudu mohla by tu býti dodatečně změněna jen za předpokladů §§ 62 a 63 tr. ř.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1930, Nd I 192/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl spor o příslušnost mezi krajským soudem trestním v Brně a krajským soudem v Jičíně v trestní věci proti Janu H-ovi pro zločin podvodu (Tk VIII 298/30 kr. s. tr. v Jičíně a Tk X 894/30 kr. s. tr. v Brně) takto: K dalšímu trestnímu řízení v této věci je příslušný krajský soud trestní v Brně.

D ů v o d y:

V trestním řízení proti Janu H-ovi pro zločin podvodu předstihl sice (§ 51 odst. 2 tr. ř.) krajský soud v Jičíně krajský soud trestní v Brně. Obviněný byl dodán do vazby okresnímu soudu v Trutnově dne 14. dubna 1917, dne 18. dubna 1917 byl zodpovědně vyslechnut a bylo pak pro udaný trestný čin proti němu vedeno trestní řízení u krajského soudu v Jičíně pod č. j. Vr XII 192/17, později pod Vr XII 906/18. Zemský trestní soud v Brně pod č. j. Vr XIII 234/19 zahájil proti témuž obviněnému přípravné vyšetřování pro zločin podvodu, a vydal zatykač dne 21. ledna 1919. Leč na návrh téhož státního zastupitelství, které nyní neuznává příslušnost krajského soudu trestního v Brně, byla usnesením zemského soudu trestního v Brně ze dne 5. května 1919, č. j. Vr XIII 234/19 spojena trestní věc Vr 906/18 krajského soudu v Jičíně s trestní věcí Vr XIII 234/19 zemského soudu trestního v Brně. Tímto spojením ztratila povahu samostatného trestního řízení, stala se součástí jednotného trestního řízení, vedeného dále u zemského (nyní krajského) soudu trestního v Brně, a nelze proto nyní z důvodu předstížení i dříve